

บทความวิจัย

ปัญญาชนในเรื่องสั้นของแฟลนเนอร์ โอ คอนเนอร์

The Intellectuals in Flannery O'Connor's Short Stories

ณัฐยาภรณ์ วรศักดิ์ยานันต์

ศศ.ม. (ภาษาอังกฤษ) อาจารย์

ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Abstract

This research aims to study the intellectuals in the nine short fictions of Flannery O'Connor. The author's background and literary techniques are also examined for the complete understanding of the literary presentation of this type of characters.

O'Connor's social background and religious belief are found to restrict her vision and crucially determine the harsh portrayals of her fictional intellectuals. Seven out of nine intellectuals in this study are protagonists, whereas the rest play marginal roles in the stories. These intellectuals have similar backgrounds: social status and family life which reflect their nonproductive life, abnormal psychology, and their incomplete existence. Depicted in a clearly negative light, the intellectual characters' most prominent traits are atheism, egoism, and dependence. Due to their own limited condition, all intellectuals live in the midst of conflicts and problems. Yet, with their excessive pride in their

apparent power of intellect and reason, these intellectuals are blinded to their own weakness and inferiority. They stubbornly struggle against unpleasant situations and problems to overcome their vulnerability, and at the same time assert their presumed self-sufficiency. But, they eventually encounter defeats in forms of alienation, suffering and loss. O'Connor's fictitious intellectuals satirically mirror modern man who believes that he can outrun his own limitations. Through their negative pictures and repetitively crushing defeats, O'Connor reveals her distrust in and criticism on intellect, science, including modern social science regarded by the modern secular as a means to achieve the meaning of life. The author also points out that such destructive values as well as human flaws are significant factors leading to spiritual barrenness and misery as well as malice in contemporary society.

Keywords: American literature, short stories, Flannery O'Connor, Catholic writer, character, intellectuals

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาตัวละครที่เป็นปัญญาชนในเรื่องสั้นของฟลันเนอรี โอ คอนเนอร์ โดยศึกษาชีวประวัติผู้เขียนและกลวิธีการประพันธ์ในการนำเสนอตัวละคร

ผลการศึกษาพบว่า ภูมิหลังทางสังคมและความเชื่อทางศาสนาของฟลันเนอรี โอ คอนเนอร์ มีผลต่อแนวคิดและการนำเสนอภาพลักษณ์ด้านลบของตัวละครปัญญาชนในเรื่องสั้น 9 เรื่องที่ศึกษา ตัวละครซึ่งเป็นปัญญาชน 7 ตัวเป็นตัวละครเอก ส่วนที่เหลือเป็นเพียงตัวละครรอง ตัวละครเหล่านี้ล้วนมีภูมิหลังคล้ายคลึงกันทั้งด้านชีวิตครอบครัวและสถานภาพทางสังคม ซึ่งสะท้อนชีวิตที่ไร้ค่า สภาพจิตใจที่ผิดปกติ และการดำรงชีวิตที่ไม่สมบูรณ์ อาจกล่าวได้ว่าผู้ประพันธ์นำเสนอตัวละครปัญญาชนในเชิงลบทั้งสิ้น ลักษณะที่โดดเด่นของตัวละครเหล่านี้คือ ความไร้ศรัทธาในพระเจ้า การคำนึงถึงแต่ตนเอง การต้องพึ่งพาผู้อื่นเนื่องจากชีวิตที่เต็มไปด้วยข้อจำกัด ตัวละครดังกล่าวจึงอยู่ท่ามกลางความขัดแย้งและปัญหา กระนั้นก็ตาม ด้วยความหลงทะนงว่ามีปัญญาและเหตุผลเหนือผู้อื่น ปัญญาชนในเรื่องสั้น

ของ โอ คอนเนอร์ จึงมองไม่เห็นความอ่อนแอและความด้อยของตน ซ้ำยังดิ้นรนต่อสู้อย่าง
ดิ้นรนเพื่อเอาชนะข้อจำกัดพร้อมทั้งยืนยันว่าตนจัดการกับปัญหาได้โดยไม่ต้องอาศัยความ
ช่วยเหลือจากผู้อื่น ท้ายที่สุดปัญหาชนเหล่านี้ก็เผชิญกับความพ่ายแพ้ ซึ่งเห็นได้จากความ
แปลกแยก ความทุกข์ และการสูญเสีย โอ คอนเนอร์ ใช้ตัวละครปัญหาชนในงานเขียน
เลียดสีมนุษย์ในสังคมปัจจุบันที่เชื่อว่าตนเองสามารถเอาชนะข้อจำกัดได้ ในการนี้ ผู้ประพันธ์
แสดงความเคลือบแคลงและวิพากษ์ปัญหามนุษย์ วิทยาศาสตร์ รวมทั้งสังคมศาสตร์สมัยใหม่
ซึ่งมนุษย์ปัจจุบันถือว่าเป็นหนทางไปสู่ความหมายของชีวิต ปัญหาชนในเรื่องสั้นเหล่านี้จึง
ประสบความล้มเหลวครั้งแล้วครั้งเล่า นอกจากนี้ผู้แต่งยังชี้ว่าค่านิยมปัจจุบันที่ทำให้ลายความ
ดงามในจิตใจ และข้อด้อยของมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความแห้งแล้งทางจิตวิญญาณ
ความทุกข์ และความโหดร้ายในสังคมสมัยใหม่

คำสำคัญ: วรณคดีอเมริกัน เรื่องสั้น ฟแลนเนอร์ โอ คอนเนอร์ นักเขียนแครอลิก
ตัวละคร ปัญหาชน

บทนำ

ฟแลนเนอร์ โอ คอนเนอร์ (1925-1964) เป็นนักเขียนที่มีหลากหลายสถานะ
ในวงวรรณกรรมของสหรัฐอเมริกา เธอเป็นนักเขียนแครอลิกที่ให้ความสำคัญและมุ่ง
นำเสนอเกี่ยวกับบาปเคราะห์ของมนุษย์ (Fall) และความล้มเหลวในการดำรงอยู่ของ
พระเจ้าตามหลักแครอลิกที่เธอศรัทธา และมีความลุ่มลึกในการแสดงแก่นแท้ของ
สังคมและค่านิยมในภาคใต้ของสหรัฐจากประสบการณ์ของเธอทั้งทางตรงและทางอ้อม
 อีกทั้งยังสะท้อนสภาวะยุคหลังสงครามโลก ปัญหาและการดิ้นรนต่อสู้เพื่อแสวงหา
ตัวตนและการค้นหาความหมายในสังคมสมัยใหม่ที่บูชาอำนาจแห่งปัญญาและวัตถุ
จนหลงติดอยู่ในบ่วงมายาวาตนเองมีความสมบูรณ์พร้อม

นักวิจารณ์จำนวนไม่น้อยชื่นชม โอ คอนเนอร์ ว่าเป็นหนึ่งในบรรดา
นักเขียนอเมริกันในศตวรรษที่ 20 ที่มีพรสวรรค์มากที่สุดคนหนึ่ง (Howe, 1993 : 487)
เนื่องจากถึงแก่กรรมด้วยวัยอันสั้น งานเขียนของเธอจึงมีเพียง นวนิยาย
2 เรื่องคือ Wise Blood (1952) และ The Violent Bear It Away (1960) เรื่องสั้น 31
เรื่องข้อเขียนเกี่ยวกับวรรณกรรมในชื่อ Mystery and Manner : Occasional Prose
(1962) รวมถึงหนังสือรวมจดหมายโต้ตอบชื่อ The Habit of Being (1979) และ
The Correspondence of Flannery O'Connor and Brainard Cheney (1979)

ซึ่งมีการรวบรวมและตีพิมพ์ภายหลังเธอเสียชีวิตแล้ว

เรื่องสั้นของ โอ คอนเนอร์ ที่ตีพิมพ์รวมเล่ม คือ A Good Man Is Hard To Find (1955) และ Everything That Rises Must Converge (1965) ได้รับความสนใจจากบรรดานักวิจารณ์ นักอ่าน และสร้างชื่อเสียงให้แก่เธออย่างมาก โอ คอนเนอร์ จึงมักเป็นที่รู้จักในฐานะของนักเขียนเรื่องสั้นมากกว่านักเขียนนวนิยาย ดูเหมือนว่าเธอเองก็ให้ความสำคัญกับงานเขียนประเภทเรื่องสั้นไม่น้อยไปกว่างานเขียนประเภทนวนิยายขนาดยาว สำหรับ โอ คอนเนอร์ แล้ว “A good short story should not have less meaning than a novel, nor should its action be less complete” (O'Connor, 1962 : 93) นอกจากนี้เธอยังเน้นย้ำอีกว่า

Being short does not mean being slight. A short story should be long in depth and should give us an experience of meaning.

(O'Connor, 1962 : 94)

ปัจจุบัน แฟลนเนอรี โอ คอนเนอร์ ได้รับยกย่องว่าเป็นนักเขียนเรื่องสั้นอเมริกันที่มีบทบาทสำคัญคนหนึ่ง และนักวิจารณ์มักเปรียบเทียบเธอกับ วิลเลียม ฟอล์คเนอร์ นักประพันธ์เอกสมัยใหม่ของสหรัฐ (Magill, 1993 : 380)

ประเด็นหนึ่งที่นักวิจารณ์และนักอ่านมักกล่าวถึงเมื่ออ่านงานเขียนของแฟลนเนอรี โอ คอนเนอร์ คือ โลกที่บิดเบี้ยวของเธอที่อึมครึมไปด้วยบรรยากาศของความโดดเดี่ยวอ้างว้าง ความทุกข์ ความโหดร้ายแห่งแสง และไร้แก่นสารของชีวิต โลกในงานของเธออัดแน่นไปด้วยตัวละครที่มีสภาพชีวิตที่เป็นทุกข์ ประเด็นนี้คงไม่ใช่เพราะเหตุบังเอิญ หากแต่เป็นความตั้งใจของผู้เขียนที่บรรจงวาดภาพให้ตัวละครของเธอเรื่องแล้วเรื่องเล่า แสดงความไม่เป็นสุขออกมาหลากหลายรูปแบบ ตัวละครของเธอมีความผิดปกติและความพิกลพิการทางร่างกายความเจ็บป่วย ประสบความสูญเสีย ความสับสนมืดบอดในจิตใจ และความโดดเดี่ยวแปลกแยกทั้งจากตัวตนและคนรอบข้าง ลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนปรากฏให้เห็นอยู่เสมอตั้งแต่เรื่องสั้นเรื่องแรก ๆ จนเป็นเอกลักษณ์ของโลกในเรื่องแต่งของ แฟลนเนอรี โอ คอนเนอร์

ในงานเขียนของ โอ คอนเนอร์ ผู้อ่านแทบจะไม่พบภาพครอบครัวที่อบอุ่น คู่รักที่อึมเอมด้วยความสุข หรือแม้กระทั่งภาพของเด็กที่มีความสดใสไร้เดียงสา

(Mitchell, 1995) ตรงกันข้าม ความก้าวร้าวและความโหดร้ายรุนแรงกลับปรากฏเด่นชัดในเรื่องสั้นแทบทุกเรื่อง จึงไม่น่าแปลกใจ ที่เธอจะถูกนักวิจารณ์และผู้อ่านบางกลุ่มกล่าวหาว่าเธอขาดความอ่อนโยนในการมองและนำเสนอโลก (Mitchell, 1995; Drake, 1988: 218)

ลักษณะโดดเด่นอีกประการหนึ่งที่พบในเรื่องสั้นของ โอ คอนเนอร์ คือ การนำเสนอกลุ่มตัวละครที่มีบทบาทซ้ำ ๆ และการสร้างตัวละครที่มีลักษณะบิดเบี้ยวเกินจริง (grotesque characters) (Drake, 1988 : 347; Enjolras, 1998 : 5-15; Gresset, 1988 : 176; Muller, 1988 : 354-356; Hyman, 1988 : 343) กล่าวคือ ถ้าไม่ถูกกำหนดให้มีลักษณะด้อย มีความพิการทางกาย หรือถูกนำเสนอในเชิงยั่วล้อ (caricatures) ตัวละครของเธอมักมีความบกพร่องทางจิตใจ ไร้ซึ่งความละเอียดอ่อนทางจิตสำนึกและอารมณ์ นอกจากนี้ ตัวละครหลายตัวยังแสดงข้อด้อย ความเขลา และความหลงผิด อันเป็นธรรมชาติพื้นฐานของมนุษย์ที่เต็มไปด้วยข้อจำกัดอย่างชัดเจน อาจพิจารณา ได้ว่าการเน้นย้ำความอัปลักษณ์ทั้งทางกายและจิตใจทำให้ตัวละครของ โอ คอนเนอร์ ปรากฏในฐานะที่เป็นสัญลักษณ์บางอย่างไม่ใช่ในฐานะที่เป็นภาพแทนที่เป็นแบบฉบับของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

เช่นเดียวกับชื่อเรื่องสั้นเรื่องหนึ่งของ โอ คอนเนอร์ นั่นคือ “A Good Man Is Hard to Find” ตัวละครที่มักปรากฏในโลกในงานเขียนของเธอจึงไม่ใช่ตัวละครที่น่าชื่นชมยกย่อง หากแต่เป็นกลุ่มตัวละครเด็กที่ร้ายกาจ คนเลวสดี มาดกรขโมยเจ้าเล่ห์ เจ้าของไร่ (ซึ่งมักเป็นตัวละครแม่) ที่ทะนงตัวและยึดติดในวัตถุ รวมถึงปัญญาชนที่ไร้ศรัทธาและยโส ดูเหมือนว่าผู้เขียนบรรจงฉายภาพกว้างของมนุษย์ในสังคมสมัยใหม่ที่ดำรงชีวิตอยู่อย่างแออัดแอ้งแอ่ง แอ้งแอ้ง ไม่พอใจและไม่มีความสุขในชีวิตผ่านตัวละครเหล่านี้ ไม่ว่าเด็กหรือสูงวัย เพศหญิงหรือชายผิวขาวหรือผิวสี บกพร่องทางสติปัญญาหรือได้รับการศึกษาระดับสูงเพียงใด ตัวละครของเธอล้วนมีความน่าชิงชัง เจือความน่าสังเวชในการดำรงชีวิตอยู่โดยไร้สุขและไม่ตระหนักถึงความหมายของการมีชีวิตอยู่อย่างแท้จริง

ในบรรดาตัวละครในเรื่องสั้นของ โอ คอนเนอร์ ดูเหมือนว่าพวกปัญญาชนเป็นตัวละครที่ผู้เขียนเจตนาโจมตีเสียดสี ประชดประชันอย่างเต็มรูปแบบที่สุด (Mitchell, 1995; Magill, 1994: 382) ทศนคติเชิงลบที่ผู้เขียนมีต่อปัญญาชนปรากฏอย่างชัดเจนในจดหมายของ โอ คอนเนอร์ ที่ได้รับการรวบรวมตีพิมพ์ในชื่อ The Habit of Being (1979) ในจดหมายหลายฉบับ เธอได้กล่าวถึงปัญญาชนโดย

ใช้คำที่เรอจงใจสร้างขึ้นเอง คือ “intelleckchual” แทนที่จะเป็น “intellectual” (Friedman and Clark, 1985 : 3) การเจตนาสะกดคำผิดเช่นนี้บ่งชี้เป็นนัยว่าเธอเคลือบแคลงและไม่ศรัทธากลุ่มคนที่ได้รับการยกย่องว่าเป็น “ปัญญาชน”

นิยามของคำว่า “ปัญญาชน” (intellectual) มีหลากหลาย แต่สำหรับโอ คอนเนอร์ เธอเลือกใช้คำว่า “ปัญญาชน” ในความหมายเฉพาะและจำกัดว่า คือ “คนที่ยกย่องบูชาปัญญาและเหตุผลอย่างสุดซึ้ง” (The Family Education Network, n.d.) ในเรื่องสั้นของเธอตัวละครปัญญาชนเรื่องแล้วเรื่องเล่าถูกกำหนดให้มีลักษณะร่วมจนเป็นแบบฉบับ นั่นคือ ล้วนเป็นผู้ให้คุณค่ากับปัญญาและความรู้ทางโลกของตน ช้ำยังเชื่ออย่างสุดใจว่าตนเองสามารถต่อสู้และเอาชนะปัญหาอุปสรรคใด ๆ รวมถึงการค้นหาคำตอบให้กับทุกสิ่งโดยอาศัยปัญญาและเหตุผลเพียงอย่างเดียว

ด้วยลุ่มหลงในอำนาจแห่งปัญญาและเหตุผลของตน ปัญญาชนผู้โสเหล่นั้นจึงไร้ซึ่งศรัทธา ขาดความรักความเห็นใจในผู้อื่น และมีชีวิตอยู่อย่างไรกันสาร เมื่อพินิจอย่างใคร่ครวญ คงปฏิเสธไม่ได้ว่า ตัวละครปัญญาชนของ แฟลนเนอร์ โอ คอนเนอร์ มีลักษณะวิถีชีวิตที่คล้ายคลึงกับมนุษย์ในสังคมสมัยใหม่ที่อ้างว้างแห้งแล้งทางจิตวิญญาณ ท่ามกลางมายาในความสมบูรณ์พร้อมของการดำรงอยู่ของตนเอง

เห็นได้ชัดว่า โอ คอนเนอร์ จงใจใช้ตัวละครปัญญาชนผู้หลงทะนงตนในงานเขียนของเธอสะท้อนสภาวะการดำรงอยู่ของมนุษย์ผู้อ่อนแอในโลกปัจจุบันที่ยกย่องค่านิยมแบบใหม่ เชิดชูปัญญา ศาสตร์สมัยใหม่และความเจริญทางวัตถุจนทำให้คุณค่าของความเป็นมนุษย์และความหมายของชีวิตถูกบั่นทอนลงอย่างน่าตระหนก

แม้ว่าตัวละครปัญญาชนจะได้รับความสนใจและถูกกล่าวถึงในหลายแง่มุม เช่น กลวิธีการสร้างตัวละครและนัยความหมายทางคริสต์ศาสนา (Drake, 1988 : 347; Grimshaw, Jr., 1981 : 87-93; Hyman, 1988 : 343-344 ; Poirier, 1988, 341-342; Magill, 1994: 381-384) ความขัดแย้งระหว่างตัวละครปัญญาชนกับตัวละครแม่ (Hendin, 1970; Paulson, 1988: 28-45; Westling, 1988 : 195-198) ปัญหา และการดิ้นรนต่อสู้ของตัวละคร (Enjolras, 1988 : 43-56; Feeley, 1988 : 350-354; Hendin, 1970) แต่ข้อเขียนเกี่ยวกับตัวละครปัญญาชนดังกล่าวยังมีข้อจำกัดอยู่เฉพาะเรื่องสั้นและตัวละครปัญญาชนเพียงบางส่วนเท่านั้น งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ตัวละครปัญญาชนในเรื่องสั้นของ แฟลนเนอร์ โอ คอนเนอร์ ในภาพรวม และกลวิธีทางการประพันธ์ในการสร้างตัวละครได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณค่าในเชิงวรรณศิลป์

วิธีดำเนินการวิจัย

ศึกษาเรื่องสั้นของ แฟลนเนอร์ โอ คอนเนอร์ ชีวิตประวัติดของนักเขียน บริบททางสังคมและศาสนา รวมทั้งงานเขียนประเภทอื่น ๆ เช่น จดหมายส่วนตัว และข้อเขียนที่แสดงทัศนะเกี่ยวกับวรรณกรรม ตลอดจนบทวิจารณ์งานประพันธ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการวิเคราะห์ตีความเนื้อเรื่อง เน้นตัวละครปัญญาชนที่ปรากฏในเรื่องสั้น 9 เรื่อง คือ “The Barber” (1947) “Good Country People” (1955) “Greenleaf” (1956) “The Enduring Chill” (1958) “The Comfort of Home” (1960) “Everything That Rises Must Converge” (1961) “The Partridge Festival” (1961) “The Lame Shall Enter First” (1962) และ “Revelation” (1964)

ผลการวิจัย

1. ภูมิหลังของ แฟลนเนอร์ โอ คอนเนอร์

โลกอันบิดเบี้ยวที่ปราศจากพระเจ้าของโอ คอนเนอร์ มีลักษณะเหนือจริงและไร้ซึ่งเหตุผล ความทุกข์ ความโหดร้ายแห่งแสง และความรุนแรงที่เกินจริงมักถูกต่อต้านและถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างหนักหน่วง นักวิจารณ์และนักอ่านจำนวนไม่น้อยตั้งคำถามเกี่ยวกับความเชื่อและโลกทัศน์ของ โอ คอนเนอร์ ที่ปรากฏผ่านตัวอักษรว่าเพราะเหตุใดนักเขียนแคโรลิกผู้เคร่งครัดจากรัฐภาคใต้ของสหรัฐผู้นี้ จึงเจตนานำเสนอโลกในด้านลบ ที่มีแต่ความมืดมนอย่างสุดขีด เมื่อศึกษาภูมิหลังของผู้เขียนเห็นได้ชัดว่า บริบททางสังคม และชีวิตประวัติดของเธอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเชื่อทางศาสนา มีอิทธิพลอย่างมากต่อทัศนะ และงานเขียนของเธอ

1.1 บริบททางสังคม

ในช่วงครึ่งแรกของศตวรรษที่ 19 ขณะที่ภูมิภาคส่วนใหญ่ของสหรัฐอเมริกาต่างอยู่ใต้อิทธิพลของสังคมเมืองอุตสาหกรรม อันเป็นผลจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีเพียงรัฐทางใต้เท่านั้นที่ยังคงเอกลักษณ์ของสังคมเกษตรกรรมที่เชื่อมโยงผูกพันอย่างลึกซึ้งกับระบบแรงงานทาส เกษตรกรรมและระบบทาสมีบทบาทสำคัญยิ่งในการสร้างมโนคติ (ideology) และการกำหนดโครงสร้างทางสังคม (Wilson, 1989 : 583-587) เห็นได้ชัดว่า สังคมภาคใต้เป็นสังคมที่มีวิถีชีวิตแบบชนบทที่เรียบง่าย มีความสัมพันธ์กับธรรมชาติอย่างกลมกลืน มีรากฐานจากค่านิยมและมาตรฐานทางศีลธรรมแบบดั้งเดิมที่ยึดมั่นศาสนา ให้ความสำคัญกับคุณค่าทางจิตใจ

เมื่อสงครามกลางเมือง (Civil War) ที่ปะทุขึ้นจากความขัดแย้งระหว่างรัฐทางเหนือและใต้เกี่ยวกับระบบทาสสิ้นสุดลงในปี 1865 รัฐทางใต้ไม่เพียงพ่ายแพ้ขาดเจ็บจากแผลสงคราม แต่ยังเผชิญกับความทุกข์ทรมานจากการถูกถอนรากถอนโคนเป็นผลจากการรุกรานของค่านิยมตามวิถีสังคมเมืองอุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ วัฒนธรรมใหม่ตามแบบฉบับสังคมเมืองที่ยึดถือความเจริญทางวัตถุเป็นคุณค่าของชีวิตได้รุกคืบไปทั่วอย่างรวดเร็ว วิทยาการใหม่ ๆ ที่ผลิดอกสะพรั่งนี้รวมถึงทฤษฎีวิวัฒนาการของมนุษย์ของ ชาร์ลส์ ดาร์วิน แนวคิดเกี่ยวกับจิตวิเคราะหของ ซิกมันด์ ฟรอยด์ และมุมมองใหม่ที่เน้นย้ำความสำคัญและศักยภาพของปัจเจกบุคคล ทำให้ความเคารพแบบดั้งเดิมต่อธรรมชาติซึ่งมีความลึกลับถูกแทนที่ด้วยความศรัทธาในวิทยาศาสตร์และปัญญาของมนุษย์ ว่าเป็นคำตอบและทางรอดเดียวของการดำรงอยู่

แม้ว่าสงครามโลกครั้งที่ 1 และ 2 ที่ยุติลงด้วยโศกนาฏกรรมครั้งยิ่งใหญ่ของมนุษยชาติ ได้เผยให้เห็นถึงมหันตภัยอันเนื่องมาจากวิทยาการสมัยใหม่ จิตใจด้านมืดของมนุษย์ และความโหดร้ายที่ผู้คนกระทำต่อกัน มีเพียงผู้คนบางกลุ่ม โดยเฉพาะพวกนักคิด นักเขียนเท่านั้นที่ตระหนักถึงความล่มสลายของคุณค่าธรรมเนียมที่ดั้งแบบเก่า ที่ชี้้นำให้เกิดความเข้าใจถึงแก่นแท้ของชีวิต และเสริมสร้างคุณค่าศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

สืบเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำครั้งใหญ่ (Great Depression) สังคมบริโภคนิยมของอเมริกันที่เฟื่องฟูทางเศรษฐกิจ บูชาเงินเป็นพระเจ้า และเน้นย้ำคุณค่าวัตถุนิยมในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ก็ล่มสลายภายในระยะเวลาอันสั้น ขณะที่ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สหรัฐอเมริกาภายใต้ฉากอันสวดยหรูของวิถีสังคมที่ฟุ่มเฟือยฟุ้งเฟ้อทางวัตถุเริ่มก้าวสู่ยุคสมัยแห่งความตึงเครียด อันเป็นผลพวงจากสงครามเย็น (Cold War) การถูกตัดขาดจากชนบศิลธรรมแบบเดิมที่เน้นคุณค่าทางจริยธรรม ถูกคุกคาม จาก “อารยธรรม” ที่โหดร้ายแห่งยุควิทยาศาสตร์ที่ปราศจากศาสนา มนุษย์ที่สิ้นศรัทธาถูกทิ้งให้พจญกับความแปลกแยกรอบด้าน โดดเดี่ยวหวาดกลัวอย่างน่าขมขื่นและถูกลดทอนคุณค่าให้เป็นเพียงสิ่งมีชีวิตที่ไร้พลังเพราะความแห้งแล้งว่างเปล่าทางจิตวิญญาณ จึงเริ่มแสวงหาคุณค่าและความหมายในการดำรงอยู่ ในช่วงเวลาดังกล่าว แนวคิดปรัชญาอัตถิภาวนิยม (Existentialism) พยายามอธิบายและให้คุณค่าความหมายของชีวิตในศตวรรษที่ 20 ชีวิตที่ถูกบีบคั้นรอบด้านในลักษณะดังกล่าวมิใช่สภาวะของคนในสังคมอเมริกันเพียงเท่านั้น หากแต่เป็นสภาวะ

ร่วมที่เป็นสากลของมนุษย์ในสังคมปัจจุบัน

อาจกล่าวได้ว่า ประสบการณ์ทางอ้อมเกี่ยวกับความทุกข์ทรมาน ทั้งทางกายและจิตใจของผู้คน อันเป็นผลของความโหดร้ายทารุณของสังคมอุตสาหกรรมและศาสตร์สมัยใหม่ ในช่วงหลังสงครามกลางเมือง และหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ผนวกกับประสบการณ์ตรงที่เผชิญกับความทุกข์ยากจากภัยวิกฤตเศรษฐกิจ เมื่อธุรกิจของครอบครัวต้องประสบภาวะขาดทุนล้มละลาย ทำให้ โอ คอนเนอร์ ประจักษ์ถึงความล้มเหลวของค่านิยมและความรู้ทางโลกสมัยใหม่ โอ คอนเนอร์ ไม่เพียงแต่แสดงความเคลือบแคลงในวิทยาศาสตร์ และค่านิยมสมัยใหม่ หากแต่ยังสะท้อนปัญหาสากลของยุคหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิตของมนุษย์สมัยปัจจุบันที่ดูไร้ค่าไร้ความหมาย

1.2 ภูมิหลังของผู้แต่ง

แฟลนเนอร์รี โอ คอนเนอร์ เกิดและเติบโตในครอบครัวแคธอลิกที่เคร่งครัดในเมืองซาวานนา (Savannah) รัฐจอร์เจีย (Georgia) พรสวรรค์ทางการขีดเขียนของเธอฉายแววดังแต่วัยเด็ก เธอวาดภาพการ์ตูน เขียนบทกวี บทวิจารณ์หนังสือ เพื่อลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ประจำโรงเรียน และวารสารวรรณกรรมของวิทยาลัย Georgia State College for Women ซึ่งปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อเป็น Georgia College สำหรับ โอคอนเนอร์ การเป็นนักเขียนดูจะเป็นเพียงสิ่งเดียวที่เธอใฝ่ฝัน เธอจึงรับทุนเพื่อศึกษาต่อด้านการเขียนที่มหาวิทยาลัยไอโอวา (University of Iowa) หลังจากจบการศึกษา เธอตัดสินใจใช้ชีวิตช่วงต้นของอาชีพนักเขียน ในเมืองนิวยอร์ก แต่เมื่อพบว่าเธอป่วยเป็นโรคภูมิคุ้มกันบกพร่องเรื้อรัง (lupus)¹ ซึ่งเป็นโรคที่ได้พรากชีวิตบิดาเธอ และเธอเองก็ทราบดีว่าความเสื่อมโทรมทางกายจะกินเวลานาน เธอจึงกลับไปใช้ชีวิตบั้นปลายกับมารดาเธอที่ไร่ของครอบครัวในเมืองมิลเลดจ์วิลล์ (Milledgeville) จนกระทั่งวาระสุดท้ายของชีวิต

ภูมิหลังของ โอ คอนเนอร์ ทั้งในฐานะนักเขียน (ปัญญาชน) และผู้ป่วยซึ่งจำต้องย้ายจากเมืองใหญ่มาพึ่งพิงอาศัยอยู่กับมารดาในชนบทมีอิทธิพลอย่างยิ่งในการนำเสนอตัวละครของเธอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวละครกลุ่มปัญญาชน ในเรื่อง

¹Lupus เป็นโรคที่ร่างกายมีภูมิคุ้มกันบกพร่องเรื้อรัง ซึ่งมักมีอาการอักเสบตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย อาการระยะเริ่มแรกของโรคนี้ คือมีผื่นขึ้นบริเวณผิวหนัง เชื่อกันว่าโรคนี้มีสาเหตุจากความผิดปกติในระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย ผู้หญิงมีความเสี่ยงเป็นโรคนี้มากกว่าผู้ชายถึง 9 เท่า โรคนี้ไม่สามารถรักษาได้หายขาด ผู้ป่วยจำเป็นต้องได้รับการพักผ่อนที่เพียงพอและทานยาสม่ำเสมอ (The Board of Regent, University of Wisconsin, 2000)

“The Enduring Chill” (1958) “Everything That Rises Must Converge” (1961) “The Partridge Festival” (1961) แอสเบอร์รี คาลฮูน และ จูเลียน ล้วนมีความฝันอยากเป็นนักเขียน นอกจากนี้ผู้อ่านจะเห็นได้ว่า โอ คอนเนอร์ กำหนดให้ตัวละครเผชิญชะตาชีวิตเช่นเดียวกับตัวเธอ แอสเบอร์รี คาลฮูน และจูเลียน รวมทั้งจอย ใน “Good Country People” (1955) เวสลีย์และสกอลฟิลด์ใน “Greenleaf” (1956) และโทมัส ใน “The Comforts of Home” (1960) ต่างก็ไม่สามารถหนีภัยในชีวิตเพียงลำพัง ยังต้องการการดูแลเอาใจใส่จากแม่ ในแง่หนึ่งการกำหนดให้ตัวละครมีลักษณะดังกล่าว ก็อาจพิจารณาได้ว่าเป็นการล้อเลียนตัวเอง หรือเป็นความพยายามของผู้เขียนในการยอมรับชะตาและความเจ็บป่วยที่ตนเองกำลังเผชิญอยู่ ดังข้อความในจดหมายฉบับหนึ่งที่เธอเขียนถึง เบ็ตตี เฮสเตอร์ ผู้ติดตามผลงานและเพื่อนทางจดหมายที่ติดต่อกันนานกว่า 8 ปี เกี่ยวกับตัวละครในเรื่องแต่งที่สะท้อน ประสบการณ์ของตัวเองว่า

In my own experience, everything funny I have written is more terrible than it is funny, or only funny because it is terrible, or only terrible because it is funny.

(O'Connor, 1988 : 957)

เห็นได้ชัดว่า ความเชื่อศรัทธาในหลักกรรมแคธอลิกได้ฝังรากลึกในตัวตน และผลงานของ โอ คอนเนอร์ ดังที่ได้กล่าวถึงทั้งในบทความเกี่ยวกับวรรณกรรม และจดหมายโต้ตอบหลายฉบับ งานเขียนของเธอได้แทรกแก่นคติธรรมแคธอลิก ที่เกี่ยวกับบาปเคราะห์ (Fall) การปลดปล่อยไถ่บาป (Redemption) และการตัดสินพิพากษาของพระเจ้า (Judgement) ซึ่งเป็นหลักคำสอนที่ “the modern secular world does not believe in” ตามทรรศนะของโอ คอนเนอร์ (O'Connor, 1962 : 185 ; Flannery O'Connor : Collected Works, 1988 : 930) ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจเลยว่าเพราะเหตุใดโลกในเรื่องแต่งของนักเขียนแคธอลิกผู้นี้จึงเต็มไปด้วยตัวละครที่ตกอยู่ในห้วงแห่งความผิดบาปและปฏิเสธพระเจ้า กระนั้น โอ คอนเนอร์ มักกำหนดให้ตัวละครเหล่านี้ มีโอกาสตระหนักรู้ถึงความอ่อนแออ่อนด้อยของตัวเองซึ่งนำไปสู่การปลดปล่อยความผิดบาป

โอ คอนเนอร์ มักเน้นย้ำเกี่ยวกับ กระบวนการปลดปล่อยบาปของตัวละคร โดยผ่านกระบวนการของความรุนแรงที่ปรากฏในหลากหลายรูปแบบ เป็นความ

รุนแรงที่มักจะนำมาซึ่งการบาดเจ็บสูญเสีย หรือแม้กระทั่งการตาย โอ คอนเนอร์ (1962:34, 112) อธิบายองค์ประกอบของความรุนแรงที่ถูกนำเสนอในเรื่องแต่งของเธอไว้ว่า

I have found that violence is strangely capable of returning my characters to reality and preparing them to accept their moment of grace. Their heads are so hard that almost nothing else will do the work. ...

When you can assume that your audience holds the same beliefs you do, you can relax a little and use more normal means of talking to it; when you have to assume that it does not, then you have to make your vision apparent by shock – to the hard of hearing you shout, and for the almost-blind you draw large and startling figures.

ความรุนแรงจะเป็นเพียงวิธีเดียวที่สามารถกระตุ้นเตือนให้ทั้งตัวละครในโลกของเธอ และผู้อ่านที่ไร้ศรัทธาซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่เธอเจตนาเขียนถึง (Flannery O'Connor : Collected Works, 1988 : 943) มองเห็นข้อจำกัดของตน และยอมรับการดำรงอยู่ของบางสิ่งที่มีพลังเหนือกว่า

การตระหนักรู้ถึงข้อด้อย ความอ่อนแอ เช่นเดียวกับการปลดปล่อยจากความผิดบาปของตัวละครของเธอมักเกิดขึ้นอย่างช้า ๆ และควบคู่กับความเจ็บปวดเสมอ โอ คอนเนอร์ จึงใจแสดงให้เห็นกระบวนการที่ดำเนินไปอย่างช้า ๆ ของมนุษย์ปัจจุบัน ในการตระหนักรู้และยอมรับในการดำรงอยู่ของพระเจ้า โดยผ่านภาพตัวละครในงานเขียนของเธอ

โอ คอนเนอร์ เองได้ตระหนักดีว่าตนมีสองบทบาททั้งในฐานะคริสตศาสนิกและนักเขียน ในบทความ “Novelist and Believer” เธอได้กล่าวถึงจุดยืนของการเป็นนักเขียนแคธอลิกไว้อย่างชัดเจน นั่นคือ “[...] [to] suggest that image of ultimate reality as it can be glimpsed in some aspect of human situation” (O'Connor, 1962 : 158) เพียงแต่ โอ คอนเนอร์ จึงใจเลือกนำเสนอภาพความจริงที่สะท้อนสภาวะที่แท้ของมนุษย์จากมุมมองแคธอลิก สำหรับเธอแล้ว สังคมปัจจุบันเต็มไปด้วยมนุษย์ที่ตกอยู่ในวังวนของความผิดบาป อันเนื่องมาจากค่านิยมจอมปลอม

การช่วยชี้แนะช่องทางสู่โลกแห่งศรัทธาที่ให้คุณค่าความหมายของชีวิตถือเป็นหน้าที่สำคัญของนักเขียนแครอลิก

2. ตัวละครปัญญาชน

งานวิจัยชิ้นนี้ศึกษาตัวละครปัญญาชน 9 ตัว จากเรื่องสั้นของแฟลนเนอรี โอ คอนเนอร์ คือ 1) เรย์เบอร์ ใน “The Barber” 2) คาลฮูน ใน “The Partridge Festival” 3) จอย-อัลกา ใน “Good Country People” 4) จูเลียน ใน “Everything That Rises Must Converge” 5) เวลลีย์ ใน “Greenleaf” 6) แอสเบอร์รี่ ใน “The Enduring Chill” 7) โทมัส ใน “The Comforts of Home” 8) เชฟเฟิร์ด ใน “The Lame Shall First” และ 9) แมรี เกรซ ใน “Revelation” ซึ่งล้วนมีชีวิต และสภาวะการดำรงอยู่ที่คล้ายคลึงกัน ทั้งภูมิหลัง ลักษณะที่โดดเด่น ปัญหาและการดิ้นรนต่อสู้

2.1 ภูมิหลังของปัญญาชน

ปัญญาชนของ โอ คอนเนอร์ ล้วนเป็นตัวละครชนชั้นกลางที่อาศัยในเมืองเล็ก (เรย์เบอร์ จูเลียน โทมัส เชฟเฟิร์ด แมรี เกรซ และ คาลฮูน) หรือมิฉะนั้นก็ในชนบทที่ห่างไกล (แอสเบอร์รี่ จอย และ เวลลีย์) ในบรรดาตัวละครเหล่านี้ จูเลียนเป็นตัวละครที่ผู้แต่งให้รายละเอียดเกี่ยวกับพื้นฐานครอบครัวชัดเจนที่สุด จูเลียนเกิดในครอบครัวที่ครั้งหนึ่งเคยร่ำรวย บรรพบุรุษของเขาเคยมีตำแหน่งใหญ่เป็นถึงผู้ว่าการรัฐ เป็นเจ้าของคฤหาสน์หลังใหญ่ มีที่ดินพร้อมทาสรับใช้มากมาย แต่ปัจจุบันสิ่งเดียวที่เหลือเป็นอนุสรณ์แห่งความมั่งคั่งของครอบครัวคือคฤหาสน์ที่คร่ำครึผุพังหลังใหญ่ซึ่งกลายเป็นสมบัติของผู้อื่น เขาและแม่กลับต้องอาศัยอยู่ในบ้านเช่าขอมხო ต้องใช้จ่ายอย่างกระเปียดกระเสีร เนื่องจากจูเลียนเองมีอาชีพเป็นเพียงพนักงานขายเครื่องพิมพ์ดีด บ่อยครั้งขณะที่แม่ของเขาพุดคุยเกี่ยวกับความรุ่งเรืองในอดีตของตระกูลและแสดงความภาคภูมิใจกับความมั่งคั่งที่ผ่านไปกาลเวลาลอยอย่างออกนอกหน้า จูเลียนกลับมีท่าทีตำหนิดูถูกการยึดติดกับอดีตของแม่ทั้ง ๆ ที่ในส่วนลึกเขาเองก็ไม่เคยพอใจกับสภาพอัตคัดตกต่ำของครอบครัว ชำยนิ่งคร่ำครวญเสียดายในเกียรติ และทรัพย์สินสมบัติที่ตัวเขาควรได้รับสืบทอด “He never spoke of [that decayed mansion of his family] without contempt or thought of it without longing” (1965 : 32)

เช่นเดียวกับจูเลียน แอสเบอร์รี่ จอย และเวลลีย์ ต่างก็แสดงท่าทีรังเกียจ

ภูมิหลัง บ้านเกิดที่พำนักอาศัย และแม่ที่ตนเองพึงพิง นอกจากนี้ ผู้แต่งได้แสดงถึง ความผันที่ตัวละครทั้งสามยังมีร่วมกัน นั่นคือ การหนีไปให้ไกลจากบ้านเกิด

[Asbury] had become entirely accustomed to the thought of death, but he had not become accustomed to the thought of death here [his home] (1955: 87)

[Joy] had a weak heart. Joy had made it plain that if it had not been for this condition, she would be far from these red hills and good country people. (1955 : 175)

[Wesley] hated the country and he hated the life he lived; he hated living with his mother and his idiot brother and he hated hearing about the damn dairy But in spite of all he said, he never made any move to leave. He talked about Paris and Rome but he never went even to Atlanta. (1955: 53)

ภาพความขัดแย้งระหว่างภูมิหลังที่ตัวละครปัญญาชนเหล่านี้มองว่าเป็นเสมือน สิ่งเหนี่ยวรั้ง ข้อจำกัดบางอย่างในชีวิต กับสถานภาพผู้พึ่งพาของตัวละครที่ปรากฏ ชัดเจนในสายตาผู้อ่าน ก็อาจตีความได้ว่าการดูถูกรังเกียจและความพยายามในการ ปลีกหนีจากภูมิหลังบ่งชี้ถึงการดิ้นรนปฏิเสธตัวตนที่อ่อนแอที่แท้จริงของตัวละคร ปัญญาชนเหล่านี้

มีข้อสังเกตว่า ผู้เขียนมักกำหนดให้ตัวละครหญิงในเรื่องสั้นของเธอ มีบทบาทโดดเด่นกว่าตัวละครชาย (Grimshaw, Jr., 1981 : 92) ตัวละครหลัก ที่มีบทบาทเป็นแม่ ซึ่งต้องเลี้ยงดูลูกและต่อสู้ชีวิตเพียงลำพังมักปรากฏในเรื่องสั้น ของ โอ คอนเนอร์ กระนั้น ดูเหมือนว่าตัวละครหญิงของเธอมีบทบาทจำกัดอยู่ในอาณาเขตของเพศหญิง (บ้านและไร่นา) เพราะในบรรดากลุ่มปัญญาชนที่อยู่ใน ช่วงอายุระหว่าง 18-35 ปี ในเรื่องสั้นทั้ง 9 เรื่อง มีเพียงจอย และแมรี เกรซ เท่านั้นที่เป็นปัญญาชนเพศหญิง

อย่างไรก็ตาม แม้จะมีความต่างในเรื่องเพศและอายุ แต่ทัศนคติที่สื่อ

ถึงความลุ่มหลงในตนเอง จิตใจที่แห้งแล้งโหดร้าย และสภาพชีวิตที่ไร้ซึ่งความสุขของตัวละครเหล่านี้ กลับมีรูปแบบเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอย่างชัดเจน ซึ่งให้เห็นว่าจริง ๆ แล้ว โอ คอนเนอร์ ไม่ได้ถือความแตกต่างระหว่างเพศ และวัยเป็นประเด็นสำคัญ ตัวละครของเธอจึงแสดงความทัดเทียมกันในฐานะผู้อ่อนแอ และหลงติดในบาป

แน่นอนที่สุด คุณสมบัติอันโดดเด่นของตัวละครปัญญานชน คือการมีสถานภาพทางการศึกษาในชั้นสูง ในบรรดาปัญญาชนทั้ง 9 จอยเป็นตัวละครที่มีการศึกษาระดับสูงที่สุด คือ ปริญาเอกในสาขาปรัชญา แต่เธอกลับดูน่าสมเพชและน่าขันในสายตาของผู้อ่าน เนื่องจากผู้แต่งกำหนดให้เธอไม่มีอาชีพ ไม่มีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญในครอบครัว ไม่สามารถพึ่งพาตัวเอง ซ้ำยังเป็นภาระของแม่ให้ต้องคอยดูแลเอาใจใส่ ดูเหมือน โอ คอนเนอร์ พยายามสื่อเป็นนัยถึงความล้มเหลวของการศึกษาว่าความรู้ทางโลกไม่ได้สร้างคุณค่าและความหมายที่แท้ของชีวิตได้

ผู้อ่านอาจจำแนกปัญญาชนทั้ง 9 ตามสาขาอาชีพ ดังนี้

- 1) พนักงานขาย : จูเลียน และ คาลฮูน
- 2) อาจารย์ : เรย์เบอร์ และ เวสลีย์นักประวัติศาสตร์ท้องถิ่น : โทมัส
ผู้ให้คำปรึกษาแก่เด็กในโรงเรียนดัดนิสัย : เชพเพิร์ด
- 3) นักศึกษาระดับวิทยาลัย: แมรี เกรซ
- 4) ไม่มีอาชีพ : แอสเบอรี่ และ จอย-ฮัลกา

ตัวละครปัญญาชนถูกกำหนดให้มีอาชีพทั้งที่มุ่งแสวงหากำไร (profit-oriented) ซึ่งได้แก่ พนักงานขาย และอาชีพที่เน้นการอุทิศตนเพื่อผู้อื่น (altruistic) ซึ่งได้แก่ อาจารย์ นักประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ผู้ให้คำปรึกษาแก่เด็ก ในโรงเรียนดัดนิสัย ซึ่งล้วนเป็นอาชีพที่น่ายกย่องนับถือมากกว่า อย่างไรก็ตาม สำหรับ โอ คอนเนอร์ คุณค่าในตัวละครก็เช่นเดียวกับคุณค่าของมนุษย์ ที่ไม่สามารถวัดกันได้เพียงเปลือกนอก ดังนั้นแม้ตัวละครบางตัวจะถูกกำหนดให้มีอาชีพที่มุ่งการอุทิศตนเพื่อผู้อื่น เช่น เรย์เบอร์ ซึ่งใช้นักการเมืองและเด็กคิวดำเป็นเครื่องมือเพื่ออวดอ้างความเป็นเสรีนิยมของตนแก่ชาวเมืองในร้านตัดผม โทมัสซึ่งปฏิเสธให้ที่พักพิงแก่เด็กหญิงไร้บ้านอย่างไร้เยื่อใย เวสลีย์ซึ่งชิงชังดูถูกงานที่มีเกียรติและลูกศิษย์ของตัวเอง และเชพเพิร์ดซึ่งยอมทุ่มเทเวลาให้กับเด็กชายจากโรงเรียนดัดนิสัยเพียงเพื่อต้องการลืมความทุกข์และเยียวยาตนเองอันเนื่องจากการสูญเสียภรรยา แต่การขาดความ

เมตตาท่าอย่างจริงใจ ความเห็นแก่ตัวเอารัดเอาเปรียบเพื่อนร่วมชะตากรรม และจิตใจอันคับแคบ กลับทำให้ตัวละครเหล่านี้น่ารังเกียจ ด้อยค่า และน่าดูถูกยิ่งกว่า

ลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งที่ปรากฏเด่นชัดในงานเขียนของ โอ คอนเนอร์ คือ ครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ ซึ่งมักประกอบด้วยสมาชิกหลักเพียงแค่มแม่และลูก นอกจากนี้ ตัวละครของเธอมักครองตัวเป็นโสด ไม่ต้องการผูกสัมพันธ์กับผู้อื่นไม่ว่าในรูปแบบใด เช่น ใน “The Barber” และ “The Lame Shall Enter First” แม้ว่าเรย์เบอร์ และ เชพเพิร์ดถูกนำเสนอในฐานะของตัวละครที่แต่งงานแล้วแต่ครอบครัวของทั้งสองก็ไม่สมบูรณ์ เพราะ เรย์เบอร์กับภรรยาของเขาไม่มีลูก ขณะที่เชพเพิร์ด มีลูกแต่ตัวเขาเองเป็นพ่อหม้ายภรรยาเสียชีวิต ยิ่งไปกว่านั้นตัวละครทั้งสองยังเลือกที่จะโดดเดี่ยวตัวเอง และลี้ภัยในความสัมพันธ์กับสมาชิกในครอบครัวอย่างน่าตระหนก ดังที่ปรากฏอย่างเด่นชัดในเรื่องสั้นทั้งสอง ทั้งเรย์เบอร์ และเชพเพิร์ดต่างก็หมกมุ่นอยู่กับตัวเองจนละเลยคนรอบข้าง ภรรยาของเรย์เบอร์จึงมีบทบาทเป็นเพียงแค่ผู้ฟังบทพูดอธิบายเหตุผลโน้มน้าวใจให้ชาวเมืองลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครเลือกตั้งผู้ว่าซึ่งเรย์เบอร์เจตนาใช้เพื่ออวดอ้างความเป็นเสรีนิยมของตน ขณะที่นอร์ตัน ลูกชายวัยสิบขวบของ เชพเพิร์ด กลับถูกทิ้งให้เผชิญกับความเหงา ความโหดร้ายของชีวิตจากการสูญเสียแม่เพียงลำพัง เชพเพิร์ด ซึ่งพยายามเบี่ยงเบนความเจ็บปวดของตนอันเนื่องจากการสูญเสียภรรยา ไม่เพียงแต่ซ่อนอยู่กับ “การให้ความช่วยเหลือเด็กที่ถูกทิ้งขว้าง” (O'Connor, 1965 : 133) และทำความเข้าใจพฤติกรรมต่อต้านสังคมของ รูฟัส เด็กชายจากโรงเรียนดัดนิสัยโดยใช้หลักทางจิตวิทยา ซ้ำร้ายเขากลับทอดทิ้งลูกชายเพียงคนเดียวของเขาซึ่งอยู่ในห้วงทุกข์ รู้สึกโดดเดี่ยว และต้องการความรักและการเอาใจใส่อย่างที่สุดจากพ่อ ลักษณะร่วมที่เห็นชัดเจนในตัวละครชายทั้งสอง คือ ความเมินเฉย เย็นชา และแห้งแล้งเห็นแก่ตัว

นอกจากนี้ ผู้อ่านจะเห็นได้ว่าความขัดแย้งระหว่างตัวละครแม่-ลูกถูกนำเสนอบ่อยครั้งในเรื่องสั้นของ โอ คอนเนอร์ ตัวละครแม่ (มิชชีส โฮปเวล ใน “Good Country People” มิชชีส กรีนลีฟ ใน “Greenleaf” มิชชีส ฟอกซ์ ใน “The Enduring Chill” แม่ของโทมัส ใน “The Comforts of Home” และมิชชีส เซสนีย์ ใน “Everything That Rises Must Converge”) ไม่เพียงแต่มีบทบาทเป็นแม่ตามแบบฉบับ คือเป็นผู้ดูแลลูก (caretakers) แต่ยังถูกกำหนดให้เป็นผู้รับช่วงปกครองคนงาน ดูแลรักษาสถาปัตยกรรมที่มีทั้งไว้ให้ และสืบทอดความเดือดเดี่ยวเข้มแข็ง ทั้งทางกายและจิตใจมาอีกด้วย บทบาททั้งของเพศหญิงและชาย

ในการเป็นผู้ดูแลคำจูนและผู้ให้การปกป้องลูก ๆ ในขณะเดียวกัน ตัวละครแม่ในเรื่องสั้นดังกล่าวจึงมีลักษณะที่เป็นแบบร่วมกัน นั่นคือ เป็นตัวละครที่เข้มแข็งอดทน เชื้อมั่นในตนเอง และดูแลก็เฝ้าการเติบโตของลูกในที ในขณะทีตัวละครปัญาชนทีเป็นลูกซึ่ทงนงตน และมกดูแคลนแม่ผู้มีการศึกษานอยว่ต่ำต้อยกว่กลับดูอ่อนแอไร้พลัง ไร้กระทั่งความสามารถยืนหยัดใช้ชีวิตด้วยตนเอง และดูน่าซึนอยู่ในที

อาจพิจารณาได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครแม่-ลูก (จอย-ฮัลกา) - มิซซึส โฮปเวล ใน “Good Country People” แมรี เกรซ - แม่ ใน “Revelation” จูเลียน - มิซซึส เซสเนีย ใน “Everything That Rises Must Converge” โทมัส - แม่ ใน “The Comforts of Home” แอลเบอรี - มิซซึส ฟอกซ์ ใน “The Enduring Chill” และคูเวสลิย์ - มิซซึส เมย์ ใน “Greenleaf” มีความซับซ้อนเกินกว่าจะเอาทฤษฎีของฟรอยด์เรื่องปมอีดีปัส (Oedipus complex และ Feminine Oedipus Attitude) เพียงโดด ๆ มาอธิบายได้ ในประเด็นความขัดแย้งระหว่างแม่และลูกสาว อาจมองได้ว่าเป็นภาพสะท้อนความสัมพันธ์ระหว่าง โอ คอนเนอร์ ในฐานะผู้อยู่ภายใต้การดูแลและแม่ของเธอเอง นอกจากนี้ เมื่อพินิจในเชิงลึก ดูเหมือนว่าสำหรับทั้งลูกสาวและลูกชาย ตัวละครแม่เหล่านี้ (M/Other) เป็นทั้ง “powerful mother figure” ซึ่งเป็นตัวแทนของพ่อที่หายไป (absent father figure) และเป็น “other” ทีสื่อถึงความเป็นอื่นในขณะเดียวกัน แม้ว่าจะมองแม่ว่าเป็นคนอื่น (other) ทีแตกต่างจากตนเอง แต่ลูกชาย/ลูกสาวก็ไม่สามารถตัดขาดความสัมพันธ์ของตนทีมีกับแม่ได้

เห็นชัดว่าการได้รับการปกป้องเอาใจใส่จากแม่ทำให้ จอย จูเลียน แอลเบอรี โทมัส และเวสลิย์ รู้สึกมั่นคงปลอดภัย แต่ในขณะเดียวกันกลับทำให้พวกเขารู้สึกถึงความอ่อนแอต้อยค่าของตนเองในส่วนลึกเพราะเหตุนี้ ปัญาชนทีมีบทบาทเป็นลูกเหล่านี้จึงมักแยกตัวเองออกห่าง ปฏิเสธความสัมพันธ์ครอบครัว และแสดงความเคียดแค้นชิงชัง ต่อด่านแม่ของตัวเอง ปัญาชนเหล่านี้จึงไร้ความเห็นใจ แห้งแล้ง ซึ่ความรักต่อผู้อื่น เพราะความรักไม่อาจแทรกซึมเข้าไปในจิตใจทีลุ่มหลงหมกมุ่นอยู่กับตัวเองได้

2.2 ลักษณะทีโดดเด่นของตัวละครปัญาชน

กล่าวได้ว่า ปัญาชนท้ง 9 เหล่านี้ไม่มีคุณสมบัติใดๆ ทีน่ายกย่องเลย

โอ คอนเนอร์ บรรจงสร้างให้ตัวละครกลุ่มนี้ของเขามีลักษณะโดดเด่นในเชิงลบอย่างสุดขีด ได้แก่ ความไร้ศรัทธาในพระเจ้า การคำนึงถึงแต่ตนเอง และการดำรงชีวิตที่ไม่สมบูรณ์ ทั้งนี้เพื่อเป็นการตีแผ่ด้านมืดของธรรมชาติมนุษย์ที่เต็มไปด้วยความเขลา ลุ่มหลงนิยมปัญญา และเทิดทูนความรู้ทางโลก

แอสเบอรี เชพเพิร์ด และจอย เป็นตัวอย่างที่ชัดเจนที่สุดที่แสดงถึงการไร้ศรัทธาในพระเจ้า ใน “The Enduring Chill” ฉากการสนทนาระหว่างแอสเบอรีกับบาทหลวงจาก Purgatory สถานที่ที่ผู้แต่งดูจะจงใจตั้งชื่อให้พ้องกับ purgatory ดินแดนกึ่งกลางระหว่างสวรรค์และนรก อันเป็นที่ซึ่งความผิดบาปถูกชำระปลดเปลื้องโดยการรับโทษทัณฑ์ ก่อนที่ดวงวิญญาณจะเดินทางไปพบพระเจ้าในสวรรค์ ตามหลักคำสอนแคธอลิก (Hirsch, Jr., Kett and Trefil, 1988 : 103; Augustine Club, 2001)

“Who made you?” the priest asked in martial tone
“Different people believe different things about that,”
Asbury said “God made you,” the priest said shortly.
“Who is God?” “God is an idea created by man,”
Asbury said...

(O'Connor, 1965 : 104)

ใน “Good Country People” จอยก็ประกาศอย่างชัดเจนว่า “I don't even believe in God” (O'Connor, 1955 : 188) ยิ่งไปกว่านั้น เชพเพิร์ด ใน “The Lame Shall Enter First” ก็ยึดมั่นในความเชื่อที่ว่า “Where there was intelligence, anything was possible” (O'Connor, 1965 : 136) เขาไม่เพียงแต่แสดงความชื่นชมบูชาในวิทยาศาสตร์ และความสามารถของมนุษย์ แต่ยังปฏิเสธการดำรงอยู่ของพระเจ้าอย่างชัดเจน ช้ำยังพยายามปลุกฝังนอร์ตันลูกชายคนเดียวของเขาให้ปฏิเสธพระเจ้า การพิพากษาของพระองค์ สวรรค์ นรก ชีวิตหลังความตาย ซึ่งเป็นเพียงแค่ “Rubbish!” “lie” “nonsense” (เรื่องเดียวกัน, 1965 : 136, 140, 159)

เห็นชัดว่าทัศนคติต่อตนเองที่ปัญญาชนทั้ง 9 มีร่วมกัน ซึ่งได้แก่ ความเชื่อมั่นว่าตัวเองถูกต้องเสมอ มีความสำคัญเหนือสิ่งอื่นใด และสามารถแสวงหาความหมายความสุขได้ด้วยตัวเองโดยไม่ต้องพึ่งพิงผู้อื่น บ่งชี้ถึงการลุ่มหลงในความสมบูรณ์แบบ การคำนึงถึงแต่ตนเอง ซึ่งนำไปให้ตัวละครดังกล่าวติดอยู่ในวังวนของความ

หลงตนเองตน ดังเช่น Poirier (1988 : 341) สรุปไว้ว่า ในงานเขียนของ โอ คอนเนอร์ ความอวดหยิ่งในหลายรูปแบบได้ถูกนำเสนอผ่านตัวละครของเธอ แต่สำหรับพวกปัญญาชน สิ่งเดียวที่พวกเขาภาคภูมิใจก็คือ ตนเอง ยังมีการศึกษาสูงเท่าไร ปัญญาชนผู้หนึ่งการก็ยังอ้างตัวว่าสามารถเข้าใจปัญหา และเอาชนะข้อขัดข้องจำกัดของชีวิต

ดูเหมือนว่าความหลงตนเองตนของปัญญาชนเป็นผลพวงจากความลุ่มหลงในตัวเอง (narcissism) ปัญญาชนเหล่านี้ล้วนมีความรักในตัวเองในระดับลึกเกินกว่าที่จะยอมให้ความเชื่อมั่นในศักยภาพของตัวเองสั่นคลอน เมื่อใดก็ตามที่ความมั่นใจเริ่มคลอนแคลน จิตใต้สำนึกจะสร้าง “ตัวตนแบบอุดมคติ” (ideal ego) เป็นเกราะกำบัง เพื่อปฏิเสธการรับรู้ความอ่อนด้อยของตน ตัวละครเหล่านี้จึงหลงติดอยู่กับมายาของความสมบูรณ์แบบพร้อมในตัวเอง ทั้ง ๆ ที่จริง ๆ แล้วตัวละครเหล่านี้ล้วนแสดงให้เห็นข้อจำกัดในชีวิตที่ดำเนินภายใต้กฎธรรมชาติที่เหนือการควบคุม

คุณสมบัติอีกประการหนึ่งที่ทำให้ปัญญาชนของ โอ คอนเนอร์ มีสภาพการดำรงชีวิตที่ไม่สมบูรณ์ คือ การพึ่งพิงผู้อื่นเพียงฝ่ายเดียว เป็นแต่เพียงผู้รับ แต่ไม่เคยยอมเสียสละเป็นผู้ให้โดยไม่หวังผลตอบแทน

การพึ่งพาผู้อื่นเป็นลักษณะร่วมที่โดดเด่นในกลุ่มปัญญาชนที่มีบทบาทเป็นลูก จอย โทมัส เวสลีย์ แอสเบอรี และจูเลียนล้วนอาศัยอยู่กับแม่ จอยจำต้องอยู่ภายใต้การดูแลของ มิสซิสไฮปเวล เนื่องจากความพิการของเธที่เกิดจากอุบัติเหตุในวัยเด็ก โทมัส ปัญญาชนวัยกลางคนที่มักเหิดเหิดตาลเมื่อเห็นแม่ของเขาแสดงความเห็นใจแบ่งปันความเอาใจใส่แก่ซาราห์เด็กหญิงที่ครอบครัวแตกแยก จนถึงกับประกาศออกมาว่า “If you bring the girl back into this house, I leave. You can choose – her or me” (O'Connor, 1965 : 111, 125)

แม้ว่าเวสลีย์จะรังเกียจครอบครัวของเขาเองและพัวพันตั้งแต่ ปารีส และโรม แต่สุดท้ายเขาก็ไม่เคยจากไปที่ไหนไกล ๆ จริง ๆ เสียที เพราะความกลัวที่ต้องพญชีวิตด้วยตัวเองดังคำเตือนของแม่ “You'd go to those places and you'd get sick” (O'Connor, 1965 : 53) และแม้ว่าแอสเบอรี จะเคยปลื้มตัวใช้ชีวิตตามลำพังในเมืองนิวยอร์ก แต่ท้ายที่สุดเขาก็ย้ายกลับมาอยู่บ้านที่ตัวเองพยายามปลื้มหนี อย่างถาวรโดยใช้ความเจ็บป่วยเป็นข้ออ้าง

ในบรรดาตัวละครในเรื่องสั้นทั้ง 9 เรื่อง คู่ความสัมพันธ์แม่-ลูก ระหว่าง

จูเลียนและมิสซิสเซสสนี เป็นตัวอย่างที่ชัดเจนมากที่สุดที่แสดงให้เห็นถึงการเสียสละของแม่ (ผู้ให้) ที่มีต่อลูก (ผู้รับ) และการพึ่งพาแม่อย่างเต็มรูปแบบเพียงด้านเดียว

What [Julian's mother] meant when she said she had won was that she had brought him up successfully and had sent him to college and that he turned out so well - good-looking (her teeth had gone unfilled so that his could be straightened)... She excused his gloominess on the grounds that he was still growing up...

(O'Connor, 1965 : 35)

กล่าวได้ว่า โอ คอนเนอร์ สร้างให้ปัญญานของเธอมีสัญลักษณ์ใน เชิงลบทั้งสิ้น การไร้ศรัทธาในพระเจ้า การคำนึงถึงแต่ตนเอง และการต้องพึ่งพาผู้อื่น ล้วนมีนัยสำคัญบ่งชี้สภาพที่เป็นสากลของมนุษย์ที่เต็มไปด้วยข้อด้อยและความอ่อนแอภายใน พร้อมกันนี้ยังแสดงถึงภาวะของมนุษย์ที่ถูกครอบงำจากความหลงทะนงตนจนมีติดบอด

2.3 ปัญหา และการดิ้นรนต่อสู้ของปัญญาน

เนื่องจาก แมรี เกรซ และ เวสลีย์ ใน “Revelation” และ “Greenleaf” ไม่ได้มีบทบาทเป็นตัวละครเอกในเรื่องสั้นทั้งสอง โอ คอนเนอร์จึงนำเสนอเพียงแค่ปมขัดแย้ง โดยไม่ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับการต่อสู้กับปัญหาของตัวละครทั้งสอง อย่างไรก็ตาม เธอก็ยังบรรจุเป้าหมายในการเยาะหยันปัญญานของเธอ โดยการบรรยายลักษณะภายนอก ท่าทาง การกระทำ รวมถึงการตีแผ่ความคิดในใจของตัวละคร ฉะนั้น ผู้อ่านจึงเห็นภาพชัดเจนของแมรี เกรซ เด็กหญิงที่หน้าตาอัปลักษณ์ คร่ำเคร่งกับหนังสือเล่มโตในมือ และท้ายที่สุดต้องถูกจับส่งโรงพยาบาลเนื่องจากสูญเสียความสามารถในการควบคุมตนเอง โดยเข้าไปทำร้ายคนไข้ในห้องรอปพบหมอ เวสลีย์ที่จิตใจเต็มไปด้วยความเกลียดชังต่อสิ่งรอบข้าง ตัวละครทั้งสองแม้จะไม่มีบทบาทมากนัก แต่ก็แสดงถึงสภาพที่ไร้สุข และจิตใจที่ผิดปรกติ

เห็นชัดว่า โอ คอนเนอร์ จงใจสร้างความขัดแย้งและปมปัญหาให้กับปัญญานของเธออย่างชัดเจน เรย์เบอร์ อาจารย์ยิววิทยาลัย ใน “The Barber” ต้องพินทนกับการที่พวกชาวบ้านมองไม่เห็นความสำคัญ และคุณค่าที่เขาคิดว่าเหนือกว่า โทมัส

ใน “The Comforts of Home” ต้องหวาดกลัวกับการที่จะถูกซาราท் เด็กหญิงไร้บ้าน แหย่ความรักจากแม่และความสุขในบ้าน แอสเบอร์รี่ ใน “The Enduring Chill” ต้องผิดหวังกับการที่ไม่สามารถสร้างสรรค์งานเขียนที่ดีได้ คาลฮูน ใน “The Partridge Festival” ต้องทนทุกข์กับการมีพรสวรรค์ในการขายที่ตัวเองรู้สึกดูหมิ่น จูเลียน ใน “Everything That Rises Must Converge” ต้องกลักรำลึงกับสภาพด้อยค่าในฐานะที่ต้องพึ่งพาแม่ในทุกเรื่อง เชพเพิร์ด ใน “The Lame Shall Enter First” ต้องทนทุกข์อย่างสาหัสจากการสูญเสียภรรยา และ จอย ใน “Good Country People” ต้องพจญกับความรู้สึกแปลกแยกจากคนรอบข้างเนื่องจากความพิการทางกายของเธอ

ความขัดแย้งและความทุกข์ยากที่ตัวละครเหล่านี้ประสบ ล้วนเป็นปมปัญหาที่เกิดจากข้อจำกัดของการดำรงชีวิต แต่เนื่องด้วยความหลงทะนงตนและปรารถนาเอาชนะความอ่อนแอและข้อด้อยของตน ปัญญาชนเหล่านี้จึงไม่ยอมจำนน ช้ายังฝืนต่อสู้กับปัญหาอย่างดื้อด้น เรย์เบอร์รี่จึงแสดงท่าทีของนักเสรีนิยมที่รังเกียจการเหยียดผิว นักตำหนิช่างตัดผมและลูกค้าอื่น ๆ ในร้านที่เป็นพวกเหยียดผิว รวมถึงประกาศสนับสนุนผู้สมัครเลือกตั้งผิวดำ โทมัสก็วางอุบายที่ไตร่ตรองอย่างรอบคอบเพื่อกำจัดซาราท்ออกจากชีวิต โดยล่อให้เธอขโมยปืนของเขา แอสเบอร์รี่ที่ล้มป่วยหนักจนต้องหยุดพักงานเขียนและกลับบ้านเกิดตัดสินใจเขียนจดหมายเพื่อกล่าวโทษแม่ว่าเป็นผู้ทำลายพรสวรรค์ในการเขียนของเขา คาลฮูนจะทิ้งความเป็นเซลล์แมนเพื่อเดินทางไปร่วมงานประจำปีของเมืองพาร์ทริดจ์ ด้วยที่ท่าของนักเขียนที่สนใจและเห็นใจในชะตากรรมของซิงเกิลตันฆาตกรที่สังหารชาวเมืองผู้บริสุทธิ์ จูเลียนแสดงตนเป็นนักเสรีนิยม ดูถูกและรอคอยโอกาสสั่งสอนแม่ที่เขามองว่าเป็นพวกหัวโบราณชอบเหยียดผิว เชพเพิร์ดทุ่มเทเวลาและความสนใจให้กับ รูฟัส เด็กชายที่ครอบครัวแตกแยกจากโรงเรียนดัดนิสัย ส่วน จอย-ฮัลกาเป็นปัญญาชนในแบบฉบับของ โอ คอนเนอร์ ที่มีลักษณะแบบสุดขั้ว ดื้อดั่งที่สุดในการเอาชนะข้อจำกัดของเธอ เธอเปลี่ยนชื่อจาก จอยเป็นฮัลกา มีพฤติกรรมที่หยาบคายน่ารังเกียจ และปิดกั้นตัวเองอยู่กับแนวคิดสูญนิยม (nihilism) ในเรื่องความว่างเปล่า ที่ปฏิเสธการมีตัวตนและความหมายของทุกสิ่ง

แม้จะดิ้นรนต่อสู้อย่างดื้อด้นเพียงไร ท้ายที่สุดปัญญาชนของ โอ คอนเนอร์ก็เผชิญกับความพ่ายแพ้ความทุกข์เจ็บปวดอย่างสาหัส เรย์เบอร์รี่ต้องกลายเป็นตัวตลก เมื่อไม่สามารถทำให้คนรอบข้างเชื่อได้ว่าเขาเป็นนักเสรีนิยม เพราะโดย

แก่นแท้แล้วเขาเองก็เป็นพวกเหยียดผิวเช่นเดียวกับคนผิวขาวคนอื่น ๆ ในร้านตัดผมด้วยความโกรธแค้น โทมัสตัดสินใจฆ่าแม่ตัวเองซึ่งเขามองว่าเป็นต้นเหตุที่แท้จริงที่ทำให้าลายความสุขในบ้าน แอสเบอร์พพบว่าอาการป่วยของเขาแท้จริงไม่ได้นรุนแรงถึงแก่ชีวิตแต่เป็นความเจ็บป่วยอันเนื่องมาจากกระบวนการป้องกันตนเอง ที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ (defense mechanism) และสุดท้ายก็ตระหนักและจำต้องยอมรับความจริงเกี่ยวกับการไร้พรสวรรค์ในการเขียน คาลฮูนที่หวาดกลัวสุดขีดเมื่อได้เผชิญหน้ากับ ชิงเกิลตันในห้องซัง ก็เริ่มยอมรับอย่างเจ็บปวดว่าเขาเป็นได้เพียงเชลล์แมนเท่านั้น จูเลียน ที่ไม่เคยแสดงความรักความเข้าใจกับแม่ของตัวเองกลับร้องพึมพายเรียกแม่เหมือนเด็ก ๆ และตะโกนโหวกเหวกเรียกขอความช่วยเหลือจากผู้คนรอบข้าง เมื่อเห็นแม่ใกล้ล้มลงหล่นหายใจ เซพเพิร์ดผู้หมกมุ่นกับความเศร้าโศกของตนเองจนละเลย นอร์ตันลูกชายเพียงคนเดียวของเขาที่ทุกข์ทรมานใจกับการเสียชีวิตของแม่ ก็สูญเสียลูกชายที่ตัดสินใจฆ่าตัวตายเพราะถูกพ่อทอดทิ้งให้ว้าเหวและเปลี่ยวเหงา แม้กระทั่งจอย-ฮัลกาซึ่งหลงคิดว่ารู้เท่าทันในทุกสิ่ง ก็เสียทีแมนเลย์ เชลล์แมนเจ้าเล่ห์ที่สามารถหลอกเอาเขาไม่เทียมที่เธอสวมติดตัวได้ไปอย่างง่ายดาย เขาทิ้งเธอไว้ในโรงนาและจากไปโดยทิ้งคำพูดประโยคสุดท้ายกับเธอว่า “You ain’t so smart” (O’Connor, 1955 : 195)

สังเกตได้ว่า แม้ความพ่ายแพ้ของปัญญาชนซึ่งมักปรากฏในรูปแบบของความแปลกแยก ความทุกข์ และการสูญเสียจะนำมาซึ่งความปวดร้าวอย่างสาหัส แต่ก็ยังเป็นช่วงเวลาที่ตัวละครได้ตระหนักรู้ถึงตัวตนที่แท้ของตนเอง

3. กลวิธีการประพันธ์

ในเรื่องสั้นทั้ง 9 เรื่อง แฟลนเนอรี โอ คอนเนอร์ แสดงให้เห็นถึงสภาวะการดำรงชีวิตที่แห้งแล้งว่างเปล่าและต้องผจญกับความโดดเดี่ยวแปลกแยกอย่างน่าขมขื่น อันเป็นลักษณะที่เป็นสากลของมนุษย์ในสังคมปัจจุบัน โดยผ่านตัวละครปัญญาชน เพื่อสื่อเนื้อหา ความคิด รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้อ่านได้ใคร่ครวญขบคิดจนเกิดความตระหนักรู้และเข้าใจ โอ คอนเนอร์ ใช้ความพิถีพิถันในการประพันธ์งานเขียนของเธอ ดังผลการวิเคราะห์ต่อไปนี้

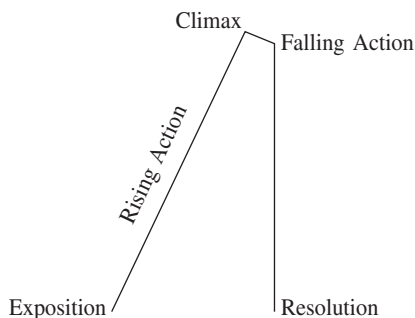
3.1 โครงสร้างของความหมาย

งานเขียนของ โอ คอนเนอร์แสดงประเด็นเนื้อหาที่หลากหลายและสามารถ

ตีความทั้งในมิติทางสังคม ศาสนา จิตวิทยา และปรัชญา แก่นเรื่องที่มักปรากฏในเรื่องสั้นของเธอครอบคลุมตั้งแต่การปะทะกันระหว่างค่านิยมในอดีตและปัจจุบัน ความขัดแย้งในครอบครัวระหว่างพี่-น้อง แม่-ลูก ความหลงทางในปัญญาและเหตุผล บาปเคราะห์ของมนุษย์ และการปลดปล่อยไถ่บาปที่ต้องแลกด้วยความทุกข์ทรมาน ความสูญเสีย และแม้กระทั่งความตาย ตลอดจนการดิ้นรนต่อสู้เพื่อแสวงหาความหมายและตัวตน

แม้ว่าเรื่องสั้นของเธอแสดงนัยทางศาสนาอย่างเด่นชัด ดังเจตนาที่เธอประกาศไว้ในจดหมายโต้ตอบและข้อเขียนต่าง ๆ สภาพชีวิตของมนุษย์ในสังคมยุคใหม่จากมิติศาสนาที่คนยุคใหม่จะเลิกกลับทำให้งานเขียนของเธอมีความเป็นสากล มีมิติทางความหมายในระดับลึก และก้าวล้ำเกินกว่าการเป็นเพียงแค่เรื่องแต่งที่มุ่งสั่งสอนศีลธรรม

เรื่องสั้นทั้ง 9 เรื่องในงานวิจัยนี้ แสดงแก่นเรื่องเกี่ยวกับความอวดหยิ่งของมนุษย์ การที่มนุษย์ซึ่งหลงทางในปัญญาและเหตุผล หลงติดในความเชื่อในความสมบูรณ์แบบพร้อมในตัวเอง ดิ้นรนต่อสู้อย่างดิ้นรนเพื่อเอาชนะปัญหาและอุปสรรคในชีวิต แต่สุดท้ายกลับพ่ายแพ้ล้มเหลวอย่างสิ้นท่า โครงเรื่องของทุกเรื่องเน้นย้ำถึงสารทางความคิดที่ผู้แต่งต้องการสื่อ โอ คอนเนอร์เลือกใช้โครงเรื่องที่ไม่ซับซ้อนตามโครงสร้างโครงเรื่องแบบดั้งเดิม (traditional plot) ซึ่งแบ่งช่วงเหตุการณ์เรื่องราวเป็น 5 ขั้นตอน คือ (1) Beginning หรือ Exposition (2) Rising Action (3) Climax (4) Falling Action และ (5) Resolution Climax Falling Action Exposition Resolution

โอ คอนเนอร์ ให้น้ำหนักกับ (2) Rising Action ซึ่งแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับปัญหา ปมขัดแย้ง และการดิ้นรนต่อสู้ของตัวละคร ขณะเดียวกันก็ได้เผยถึงแก่นแท้ของความอ่อนแอของตัวละคร ซึ่งส่งผลให้ผู้อ่านเห็นความขัดแย้งภายในของตัวละครปัญญาชน ดังที่ McCarthy (1966 : 1143, อ้างถึงใน Hardy, 1997 : 30) แสดงความเห็นไว้ว่า “O’Connor’s Intellectuals usually aspire beyond their capacities” โอ คอนเนอร์ แทบไม่สนใจ (4) Falling Action (การคลายปม) และในเรื่องสั้นหลาย ๆ เรื่องของเธอ (4) Falling Action ไม่ปรากฏด้วยซ้ำ สังเกตได้ว่าในเรื่องสั้นของ โอ คอนเนอร์ เมื่อ (2) Rising Action ดำเนินไปจนถึง (3) Climax ซึ่งตัวละครได้ดิ้นรนต่อสู้อย่างถึงขั้นจนสุดกำลัง เหตุการณ์จะจมดิ่งลงสู่ขั้น (5) Ending หรือ Resolution อย่างฉับพลัน เหมือนเป็นการตอกย้ำความพ่ายแพ้ของตัวละคร

3.2 มุมมองและผู้เล่าเรื่อง

ในประเด็นผู้เล่าเรื่อง (narrator) แฟลนเนอร์ โอ คอนเนอร์ ใช้ผู้เล่าเรื่องที่ไม่ใช่ตัวละครในเรื่อง และดูเป็นผู้ที่มีมุมมอง แนวคิดทางศีลธรรมที่คล้ายคลึงกับตัวเธอเอง นำเสียงที่ประชดประชันเสียดสี การเน้นย้ำบรรยายถึงพฤติกรรม จิตใจของตัวละครปัญญาชนที่น่ารังเกียจ ยึดติดกับตัวเอง แท้งแล้งไร้หัวใจ การเยาะหยันอย่างชัดเจนถึงความโง่เขลา การลุ่มหลงในตัวเอง นอกจากนี้ภาพที่ขัดกัน (ironic presentation) อย่างสุดขีดระหว่างการดิ้นรนต่อสู้อย่างถึงขั้นกับอุปสรรคปัญหาสภาพชีวิตที่เต็มไปด้วยข้อขัดแย้งตามกฎวิถีธรรมชาติมนุษย์ที่ไม่อาจควบคุมและแก้ไขได้ด้วยตนเอง ส่งผลให้ผู้อ่านรู้สึกชิงชังและสมเพชกับความพยายามอันไร้ความหมายของพวกปัญญาชน ที่จะปลดตัวเองจากความอ่อนแอ ให้ค่าและให้ความหมายแก่ตัวตนโดยอาศัยปัญญาและเหตุผลแต่เพียงด้านเดียว

ในเรื่องสั้นทั้ง 9 เรื่อง โอ คอนเนอร์ เล่าเรื่องโดยใช้มุมมองบุรุษที่สาม (third-person point of view) ทั้งแบบจำกัด (limited) ใน “Everything That Rises Must Converge” และ “Revelation” และมุมมองแบบผู้รู้แจ้ง (omniscient) ดังปรากฏใน “The Barber” “Good Country People” “Greenleaf” “The Enduring Chill” “The Comfort of Home” “The Partridge Festival” และ “The Lame Shall Enter First”

ขณะที่เรื่องส่วนใหญ่ถูกเล่าผ่านมุมมองของตัวละครปัญญาชน “Greenleaf” และ “Good Country People” กลับเสนอเรื่องจากมุมมองของแม่เป็นหลัก อีกทั้งใน

เรื่อง “The Enduring Chill” และ “Good Country People” มีการดัดสลับระหว่างการเล่าเรื่องผ่านมุมมองของตัวละครปัญญาชนและมุมมองของตัวละครแม่ ซึ่งแสดงถึงความขัดแย้งกันระหว่างภาพที่พวกปัญญาชนมองตัวเองว่ามีความสมบูรณ์แบบและภาพจากมุมมองของบุคคลอื่นที่สื่อให้เห็นถึงความจริงเกี่ยวกับความอ่อนแอและข้อจำกัดของปัญญาชนส่งผลให้ผู้อ่านตระหนักชัดถึงภาวะความรักลุ่มหลงในตนเองของตัวละครปัญญาชน

มุมมองบุรุษที่สามทั้งแบบจำกัดและมุมมองแบบผู้รู้แจ้ง ไม่เพียงแต่เอื้อให้สังเกตรับรู้ความหมายในประสบการณ์ของตัวละคร ทั้งจากภายในและภายนอก ยังทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจตัวละครได้อย่างลึกซึ้ง หรืออาจมากกว่าที่ตัวละครจะสามารถทำความเข้าใจกับตัวเองเสียอีก การเล่าเรื่องโดยองค์ประกอบดังกล่าว ยังสื่อการแฝงนัยประชดประชัน (irony) และอารมณ์ขันเชิงเสียดสี (satirical comedy) เกี่ยวกับข้อด้อย ข้อจำกัดและความเขลาของมนุษย์

3.3 ฉาก

เมื่ออ่านเรื่องสั้นของ โอ คอนเนอร์ ผู้อ่านคงไม่อาจหลีกเลี่ยงที่จะสัมผัสถึงโลกที่ปราศจากความงามโดยสิ้นเชิง ผู้เขียนมักให้ตัวละครของเธอโลดแล่นอยู่ท่ามกลางฉากหลักทั้งสาม คือ ฉากเมืองนิวยอร์ก ซึ่งมีนัยเป็นตัวแทนของเมืองอุตสาหกรรมในภาคเหนือของอเมริกาที่ให้บริการของความอ้างว้าง โดดเดี่ยวของสังคมสมัยใหม่ ฉากเมืองเล็กทางภาคใต้ที่เริ่มถูกรอบงำด้วยความเจริญตามแบบฉบับของสังคมเมือง สะท้อนถึงความไร้ระเบียบ ความตื่นเขิน ในการดำรงชีวิต ความโหดร้ายเสื่อมถอยทางศีลธรรม และฉากฟาร์มในชนบทที่ห่างไกลซึ่งไม่ได้ให้ความรื่นรมย์และอ้อมเอมใจในวิถีชีวิตชนบทที่เรียบง่าย หากแต่อบอวลด้วยบรรยากาศที่อึมครึม ขาดซึ่งความงามแม้กระทั่งในฉากที่บรรยายถึงองค์ประกอบของธรรมชาติแวดล้อม

โอ คอนเนอร์ จงใจระบายโลกและภาพตัวละครของเธอด้วยสีดิบ เต็มไปด้วยความมืดมน ไร้ความงามอย่างสิ้นเชิง อาจสรุปได้ว่า เธอไม่ได้ตั้งใจให้ฉากและตัวละครของเธอเป็นเพียงแค่ฉากจำลองที่สะท้อนสภาพชีวิต แต่เจตนาแสดงความหมายในเชิงสัญลักษณ์ที่ดูมีพลัง มีนัยบ่งชี้ถึงโลกสมัยใหม่ที่บิดเบี้ยว โหดร้าย แห้งแล้ง อันมีมูลเหตุสำคัญจากการสิ้นศรัทธาในพระเจ้า ความแปลกแยกระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติและระหว่างมนุษย์ด้วยกันเอง

3.4 การสร้างตัวละคร

ในเรื่องสั้นของ แฟลนเนอรี โอ คอนเนอร์ ผู้อ่านจะพบตัวละครซ้ำ ๆ ที่สามารถจัดประเภทเป็น 3 กลุ่มหลัก นั่นคือ กลุ่มตัวละครปัญญาชน กลุ่มแม่ที่มักถูกทิ้งให้ต้องต่อสู้ชีวิตเพียงลำพัง (เช่น มิซซิส โฮปเวล ใน “Good Country People” มิซซิส เซสนีย์ ใน “Everything That Rises Must Converge” มิซซิส ฟอกซ์ ใน “The Enduring Chill” และ มิซซิส เมย์ ใน “Greenleaf”) และกลุ่มตัวละครที่เจ้าเล่ห์ร้ายกาจ (เช่น แมนเลย์ ใน “Good Country People” รูฟัส ใน “The Lame Shall Enter First” และซิงเกิลตัน ใน “The Partridge Festival”)

ลักษณะร่วมที่สำคัญประการหนึ่งที่พบในบรรดาตัวละครของ โอ คอนเนอร์ คือ ร่างกายที่ผิดปกติ พิการพิการ หรือนำเกลียดอัปลักษณ์ ตัวอย่าง เช่น แมรี เกรซ ที่ผู้แต่งบรรยายภาพเป็นเด็กหญิงอ้วนที่ใบหน้าเต็มไปด้วยสิว หน้าตาบึ้งตึง แอสเบอรี และเวสลีย์ที่หัวล้าน ท่าทางเกรี้ยวกราด หรือแม่แจจอย-ฮัลกา ปัญญาชนวัยกลางคนที่ขาพิการ ต้องใช้ขาไม้เทียม ความน่าเกลียดอัปลักษณ์ทางกายไม่เพียงแต่เป็นสัญลักษณ์บ่งชี้ถึงความอัปลักษณ์ภายใน จิตใจที่โหดร้ายแห่งแค้นความรัก ไร้ซึ่งเมตตาและเห็นอกเห็นใจต่อคนรอบข้าง ยังเป็นเครื่องหมายบ่งชี้ถึงความห่างไกลจากสภาวะการดำรงชีวิตที่สมบูรณ์แบบ

กลวิธีที่โดดเด่นประการหนึ่งในการสร้างตัวละครของผู้แต่ง โดยไม่จำเป็นต้องใช้คำอธิบายฟุ่มเฟือยแต่กลับฉายภาพตัวละครให้แจ่มชัดในจินตนาการของผู้อ่านคือการตั้งชื่อตัวละครที่มีความหมายบ่งชี้ถึงลักษณะนิสัยของตัวละครทั้งในเชิงสัญลักษณ์ เช่น Mrs.Hopewell (แม่ผู้มองโลกและชีวิตแต่ในแง่ดี) Mrs.Freeman (คนรับใช้ที่สามารถมองทะลุความจอมปลอมของทั้งแจจอย-ฮัลกา และแมนเลย์) และ Manley Pointer (เชลล์แมนผู้ใช้ความเป็นชายหลอกหลวงหาประโยชน์จากตัวละครหญิงในเรื่อง และเป็นผู้ชี้ให้แจจอย-ฮัลกาตระหนักถึงความอ่อนด้อยของเธอ) ใน “Good Country People” Asbury Fox (ปัญญาชนผู้ล้มเหลวในการเป็นนักเขียนแต่กลับเจ้าเล่ห์ให้อุบายแสวงงวายนเพื่อหาค่าแก้ตัวให้กับทั้งตนเองและคนรอบข้าง) และ Dr.Block (หมอชนบทที่วินิจฉัยอาการป่วย และเปิดเผยอุบายของแอสเบอรี) ใน “The Enduring Chill” หรือในเชิงสื่อนัยประชดประชัน เช่น Joy Hopewell (ปัญญาชนที่ไร้สุข (joyless) ล้นหวังสิ้นศรัทธา (hopeless) และพิการทางร่างกาย (unwell) ใน “Good Country People”) Sheppard (ปัญญาชนผู้วาดอ้างทำตัวราวกับเป็นผู้ช่วยให้รอด (savior) แต่กลับเมินเฉยเย็นชาต่ออันธพาลจนนำมาซึ่งการ

สูญเสียลูกชายในที่สุด สะท้อนภาพที่ตรงกันข้ามกับ “ผู้ดูแลฝูงแกะที่ดี” (good shepherd) ในคำสอนของคริสต์ศาสนา) ใน “The Lame Shall Enter First” และ Mrs. May (เจ้าของไร่ที่ฝันอย่างดิ้นรนเพื่อเอาชนะครอบครัวกรีนลีฟ (Greenleaf) แต่กลับต้องจบชีวิตลงเพราะถูกวัวของพวกกรีนลีฟขวิดแทงทะลุถึงหัวใจ ท่ามกลางท้องทุ่งสีเขียว) ใน “Greenleaf” และ Ruby (เจ้าของไร่ที่หลงติดในวัตถุนิยมแห่งแล้งไร้ค่าเพราะขาดความสนใจในเพื่อนมนุษย์ผู้ร่วมชะตากรรมอย่างบริสุทธิ์ใจ) ใน “Revelation” เห็นได้ชัดว่าในงานเขียนยุคหลัง ผู้แต่งให้ความสำคัญกับการตั้งชื่อตัวละครอย่างมีนัยสำคัญและชื่อตัวละครที่เธอเลือกใช้มีความสอดคล้องกับแก่นและโครงเรื่องเป็นอย่างดี

ฉากที่ปรากฏในเรื่องก็ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่งที่ช่วยบ่งชี้ถึงสภาพจิตใจภายในของตัวละครที่มีชีวิตอยู่ภายใต้ฉากดังกล่าว นอกจากนี้ โอ คอนเนอร์ ยังนำเสนอบุคลิก และตัวตนของตัวละครโดยอาศัยตัวละครด้วยกันเองผ่านพฤติกรรม การกระทำ ความคิด และบทสนทนา

สรุป

เรื่องสั้นทั้ง 9 เรื่องนำเสนอเกี่ยวกับความอ่อนแอ ข้อจำกัดของมนุษย์ และการดิ้นรนต่อสู้เพื่อแสวงหาคูณค่าความหมายของชีวิต ผ่านตัวละครปัญญาชนที่เป็นตัวแทนของมนุษย์ปัจจุบันที่ยกย่องปัญญาและเหตุผล

ตัวละครปัญญาชนของ โอ คอนเนอร์ ล้วนต้องทนทุกข์กับชีวิตที่เต็มไปด้วยข้อจำกัดอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ความหลงทะนงในปัญญา และชัยชนะต่อปัญหาเพียงชั่วคราว ทำให้ตัวละครเหล่านี้ไม่อาจมองเห็นความอ่อนแอ ข้อบกพร่อง และความไม่สมบูรณ์พร้อมของตัวเอง ปัญญาชนที่ทะเยอทะยานเกินตัว หลงบูชาตนเอง จึงดิ้นรนต่อสู้เพื่อเอาชนะชะตากรรมและข้อจำกัด แต่ยิ่งดิ้นรนต่อสู้มากเท่าใด ปัญญาชนเหล่านี้ก็ยิ่งแปลกแยกจากทั้งตัวตนที่แท้และผู้อื่น (คนรอบข้างและพระเจ้า) จนสุดท้ายก็ต้องเพลี่ยงพล้ำพ่ายแพ้อย่างเจ็บปวด ปมขัดแย้ง การดิ้นรนต่อสู้ และความพ่ายแพ้ของปัญญาชน ล้วนบ่งชี้ชัดถึงอันตรายอย่างใหญ่หลวง จากความลุ่มหลง ทะนงตนและความล้มเหลวของการแสวงหาคูณค่าความหมายชีวิตโดยผ่านปัญญา-เหตุผลและความรู้ทางโลกเพียงอย่างเดียว

โอ คอนเนอร์ สร้างโลกและตัวละครของเธอจากมุมมองแคโรลิก ฉะนั้นโลกที่บิดเบี้ยว โหดร้ายมืดมนและตัวละครในเรื่องแต่งของเธอที่อัปลักษณ์ ทุพพลภาพ

และไร้ซึ่งความสุข จึงไม่ได้เป็นเพียงแค่ภาพสะท้อน หากแต่เป็นภาพ เชิงสัญลักษณ์ ที่บ่งชี้ถึงโลกและมนุษย์ปัจจุบันที่หลงบูชาปัญญาและวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ ไร้ศรัทธา บทพร้อง ในคุณธรรมที่ตีงามและแห้งแล้งความรัก

ตามหลักคตินิยมแคธอลิก ความลุ่มหลงทะนงตนเอง (pride) ถือเป็นความ ผิดบาปมหันต์เพราะความลุ่มหลงทะนงตนเองมีนัยถึงการปฏิเสธการดำรงอยู่ของ พระเจ้า ฉะนั้นจึงไม่น่าแปลกใจว่าเพราะเหตุใดเธอจึงมีที่ท่างเกียจเยาะหยันเสียสละ และลงโทษตัวละครปัญญาชนผู้ผิดบาปและตกในหลุมพรางของตัวเองอย่างสาหัสที่สุด

โอ คอนเนอร์ เชื้อมั่นในการดำรงอยู่ของพระเจ้า สำหรับเธอแล้วความรู้สึก อ้างว้างโดดเดี่ยว ไร้ค่าไร้แก่นสารถือเป็นอาการป่วยของมนุษย์ในสังคมปัจจุบันที่ ว่างเปล่าทางจิตวิญญาณ นอกจากนี้เธอยังมีแนวคิดร่วมกับพวกนักอัตถิภาวะนิยมใน สายเทวนิยม (theistic existentialists) ที่เห็นว่าปริศนาเกี่ยวกับการดำรงชีวิตของ มนุษย์สามารถหาคำตอบได้โดยอาศัยหลักแห่งศรัทธา

ในเรื่องสั้นทั้ง 9 เรื่อง โอ คอนเนอร์ไม่เพียงสื่อให้เห็นว่า ข้อด้อยของมนุษย์ ค่านิยมปัจจุบันที่ทำลายศีลธรรม และความล้มเหลวด้านความรัก เป็นปัจจัยสำคัญที่ นำไปสู่ความแห้งแล้งทางจิตวิญญาณ ความทุกข์ และความโหดร้ายของสังคมสมัย ใหม่ ดูเหมือน โอ คอนเนอร์ ยังประสงค์จะบอกว่าแก่นแท้ของชีวิตบางทีอาจไม่ จำเป็นต้องดิ้นรนแสวงหา หากแต่จะเกิดมีได้ก็ต่อเมื่อมีความรักเมตตาซึ่งเป็นอันหนึ่ง อันเดียวกับความเชื่อมั่นศรัทธาในพระเจ้า

References

- Drake, Roberts. 1988. "Flannery O'Connor's Compassion", In **Flannery O'Connor : A Study of the Short Fiction**, Boston : Twayne Publishers.
- Enjolras, Laurence. 1998. **Flannery O'Connor's Characters**. New York : Harper & Raw Publishers.
- Feeley, Kathleen. 1988. "Flannery O'Connor: Voice of Peacock", In **Short Story Criticism : Excerpts from Criticism of the Works of Short Fiction Writers**, Michigan : Gales Research Company Book Tower.

- Flannery O'Connor : Collected Works.** 1988. 4th ed. New York : The Library of America.
- Friedman, Melvin J. and Clark, Beverly Lyon, eds. 1985. **Critical Essays on Flannery O'Connor.** Massachusetts : G.K. Hall & Co.
- Gresset, Mitchel. 1988. "Flannery O'Connor and the South", In **Flannery O'Connor : A Study of the Short Fiction**, Boston : Twayne Publishers.
- Grimshaw Jr., James A. 1981. **The Flannery O'Connor Companion.** Connecticut : Greenwood Press.
- Hardy, Donald E. 1997. "Narrating Knowledge : Presupposition and Background in Flannery O'Connor's Fiction", **Language and Literature : Journal of the Poetics And Linguistics Association.** 6 (February 1997), 29-41.
- Hendin, Josephine. 1970. **The World of Flannery O'Connor.** Indiana : Indiana University Press.
- Hirsch, E.D.; Kettm Joseph F. and Trefil, James. 1988. **Dictionary of Cultural Literacy.** Boston : Houghton Mifflin Company.
- Howe, Irving. 1993. **Classics of Modern Fiction.** 5th ed. New York : Harcourt Brace College Publishers.
- Hyman, Stanley Edgar. 1988. "Flannery O'Connor", In **Short Story Criticism : Excerpts from Criticism of the Works of Short Fiction Writers**, Michigan : Gales Research Company Book Tower.
- Magill, Frank N., ed. 1994. **Great Woman Writers : The Lives and Works of 135 of the World's Most Important Woman Writers from Antiquity to Present.** New York : Henry Hoil and Company.
- McCarthy, J.F. 1966. "Human Intelligence versus Divine Truth : The Intellectual in Flannery O'Connor's Works", **English Journal.** (55), 1143-1148.
- Mitchell, Jason P. 1995. **'Tin Jesus' : The Intellectuals in Selected Fiction of Flannery O'Connor** (Online). Available: <http://>

sunset.backbone. olemiss. edu/7Ejmitchel/flannery.htm.
[26 September 1998]

Muller, Gilbert H. 1988. "Nightmares and Visions : Flannery O'Connor and the Catholic Grotesque", In **Short Story Criticism : Excerpts from Criticism of the Works of Short Fiction Writers**. Michigan : Gales Research Company Book Tower.

Paulson, Suzanne Morrow. 1988. **Flannery O'Connor : A Study of the Short Fiction**. Boston : Twayne Publishers.

Poirier, Richard. 1988. "If You Know Who You Are You Can Go Anywhere", In **Short Story Criticism : Excerpts from Criticism of the Works of Short Fiction Writers**. Michigan : Gales Research Company Book Tower.

O'Connor, Flannery. 1955. **A Good Man Is Hard to Find and Other Stories**. New York : Harcourt, Brace & World.

-----, 1962. **Mystery and Manner : Occasional Prose**. New York : Farras, Strurus & Giroux.

-----, 1965. **Everything That Rises Must Converge**. New York : The New American Library.

The Augustine Club, Columbia University. 2001. **Frequently Asked Question about the Catholic Church** (Online). Available: <http://www.columbia.edu/cu/augustine/a/faq-cc.html> [28 September 2001]

The Board of Regent, University of Wisconsin. 2000. **O'Connor's Battle with Lupus**. (Online). Available: <http://www.uwstout.edu/english/lesson/102/flan/lupus.html> [28 October 2000]

The Family Education Network. n.d. **Intellectual** (Online). Available: <http://www.inofoplease.com/ipd/A0492816.html> [17 February 2000]

Westling, Louise. 1988. "Feminine Identity", In **Flannery O'Connor : A Study of the Short Fiction**, Boston : Twayne Publishers.

Wilson, Regan Charles. 1989. "History", **Encyclopedia of Southern Culture**. 583-594.